

Persbericht

België 3de rijkste land ter wereld

Ondanks lage rentetarieven die Belgische spaarders meer dan 6 miljard euro kosten

Brussel, 23 september – België staat op de derde plaats in de ranglijst van rijkste landen, afgaand op het netto vermogen per inwoner. Dat bedraagt gemiddeld 78.300 euro, 4,6 procent meer dan een jaar eerder. Zwitserland blijft bovenaan staan, gevolgd door de VS en België. Dit blijkt uit het jaarlijkse 'Global Wealth Report' van verzekeraar Allianz, waarin het vermogen en de schulden van particuliere huishoudens in meer dan 50 landen onder de loep zijn genomen.

De gehele wereld is in 2013 rijker geworden. Het totale vermogen van particuliere huishoudens in de wereld steeg naar een recordhoogte van 118 biljoen euro. Dit is een stijging van 9,9 procent, het hoogste groeicijfer sinds 2003. De groei is onder meer te danken aan de uitzonderlijk goed presterende effectenbeurzen in Japan, de VS en Europa.

Netto vermogen per inwoner in 2013			
		in euro	% tov vorig jaar
1	Zwitserland	146.540	6,2
2	USA	119.570	14,2
3	België	78.300	4,6
4	Nederland	71.430	3,8
5	Japan	71.190	7,6
6	Zweden	70.080	12,8
7	Taiwan	66.010	10,6
8	Canada	65.900	10,4
9	Singapore	64.520	5,4
10	UK	63.490	11,7

Top 10 landen met hoogste netto vermogen per inwoner

Het volledige 'Global Wealth Report 2014' van Allianz is te downloaden op <http://www.allianz.be/allianz/out/AllianzGlobalWealthReport2014.pdf>

West Europa raakt achterop

Activa die als effecten worden gehouden stegen 16,5 procent, dat is zelfs meer dan in de jaren vlak voor het uitbreken van de financiële crisis. Dit duidt er echter niet op dat spaarders weer enthousiast zijn geworden over effecten. De VS is de enige zone waar een substantiële hoeveelheid nieuw kapitaal in aandelen en andere effecten werd gepompt. Maar vooral Europeanen bleven hun geld uit deze activaklasse terugtrekken.

Niet alle zones konden in dezelfde mate profiteren van de sterke groei in het afgelopen jaar. In de opkomende markten, vooral in Latijns-Amerika, vertraagde de vermogensgroei door de onrust op de lokale kapitaal- en valutamarkten. De groeisnelheid nam daarentegen toe in Noord-Amerika (+11,7 procent), Japan (+6,1 procent) en West-Europa (+5,2 procent). Dit voorkwam echter niet dat West-Europa afgelopen jaar Japan voor zich moest dulden en laatste was van de zones met groei, waardoor zijn aandeel van de financiële activa in de wereld kromp met 1,2 procentpunt.

Ook op de lange termijn dreigt West-Europa in een neerwaartse spiraal terecht te komen, als we tenminste kijken naar de reële ontwikkelingen, dat wil zeggen: als we corrigeren voor inflatie. Vanuit dat perspectief bezien is de vermogensgroei per hoofd van de bevolking vanaf eind 2000 afgenomen tot 1 procent per jaar, waardoor West-Europa ook wat dat betreft achterligt op Japan (1,3 procent per jaar). "In een omgeving waarin sprake is van extreem lage rentetarieven, is het grootste probleem voor spaarders niet deflatie", aldus Michael Heise, hoofdeconoom van Allianz. "De lage inflatiecijfers in Europa houden verband met echte en noodzakelijke economische aanpassingen en stimuleren de koopkracht van de burgers. Ze rechtvaardigen geen verdere versoepeling van het monetaire beleid."

Forse 'rentetarieverliezen' voor Belgische spaarders

Op dit moment heeft het beleid van de ECB al wezenlijk invloed op huishoudens in de eurozone. De lage rentetarieven belemmeren niet alleen vermogensopbouw op de lange termijn, maar hebben tevens direct invloed op de inkomsten doordat de rente-inkomsten laag zijn en de rentebetalingen voor leningen zijn afgenomen. Met behulp van een hypothetische berekening op grond van het gemiddelde rentetarief voor de periode 2003 tot en met 2008 kunnen deze effecten op inkomsten worden uitgedrukt in cijfers. Alles bij elkaar, de Belgische huishoudens – net als hun Duitse collega's – blijven zitten met aanzienlijke verliezen voor de periode 2010 – 2014: de "rentetarieverliezen" bedragen EUR 6,2 miljard of ongeveer EUR 560 per hoofd van de bevolking. De grootste winnaars, aan de andere kant, zijn echter voornamelijk de Zuid-Europeanen, die in deze periode van vijf jaar hebben geprofiteerd van een "rentetarievoordeel" van gemiddeld meer dan EUR 1000 per hoofd van de bevolking. "Het is niet verrassend dat het monetaire beleid dit effect heeft gehad", aldus Heise. "In het bijzonder de afgenomen druk op de schuldenaren in Zuid-Europa is een beoogd resultaat dat in hoge mate is gerealiseerd. Maar het is belangrijk om de neveneffecten van het beleid niet uit het oog te verliezen, met name die voor Belgische beleggers en hun pensioenvoorzieningen."

In België groeide het totale bedrag aan bruto financiële activa in het afgelopen jaar met 4,7 procent, iets minder snel dan het Europees gemiddelde. Sinds 2007, het laatste jaar voor de crisis, is dit bedrag evenwel met 22,3 procent toegenomen, dat is ruim boven het Europees gemiddelde van 15,1 procent. In deze periode is het totale bedrag dat wordt gespaard echter afgenomen, met ongeveer 15 procent ten opzichte van 2007. Toch, met bijna EUR 2.130 per hoofd van de bevolking, zijn de Belgen gerangschikt onder de huishoudens met het hoogste niveau van nieuwe spaargelden in 2013, net na Noorwegen en Zweden. De kredietgroei is licht vertraagd sinds de financiële crisis en kwam het afgelopen jaar uit op 3,1 procent. Zowel in absolute als relatieve termen, behoort België tot de landen met de laagste schuldenlast in Europa: met EUR 19.850 aan het eind van 2013 per hoofd van de bevolking was de schuld ver onder het gemiddelde van EUR 24,730 in de zone en de schuldquote (57,8 procent) was na Oostenrijk en Duitsland de derde laagste in de regio.

Het was niet alleen de activa die een sterke groei doormaakte in 2013; de groei van het totale bedrag aan schulden (met inbegrip van hypotheekschulden) nam ook toe over de wereld. Met 3,6 procent was deze groei sneller dan in alle andere jaren sinds het uitbreken van de crisis. De mondiale schuldquote, dat wil zeggen de verhouding tussen het totale bedrag aan persoonlijke schulden en de nominale economische opbrengst, nam het afgelopen jaar licht af met een half procentpunt tot 65,1 procent. Sinds 2009 is de schuldquote met 6,4 procentpunt afgenomen. Deze afbouw van schulden is echter alleen toe te schrijven aan de ontwikkelde landen, primair de VS, waar de schuldquote in de afgelopen vier jaar met 15,5 procentpunt is gedaald. In de opkomende markten neemt de schuldenlast echter min of meer continu toe, ook in verhouding tot de economische opbrengst en met name in Azië (met uitzondering van Japan). De gemiddelde schuldquote in deze zone steeg met 2,8 procentpunt in 2013 alleen al, waardoor deze bijna 40 procent is gaan bedragen. In bepaalde landen, zoals Zuid-Korea en Maleisië, ligt de schuldquote al ruim boven de 80 procent en daarmee boven die van de VS.

Dit heeft ervoor gezorgd dat het bedrag aan netto financiële activa in de wereld (bruto financiële activa min schulden) in 2013 met meer dan tien procent is gegroeid, namelijk met 12,4 procent. In de rangorde van de rijkste landen (netto financiële activa per hoofd van de bevolking, zie de tabel) zijn sommige landen op een andere plaats terechtgekomen, voornamelijk als gevolg van wisselkoerseffecten. Japan staat bijvoorbeeld twee plaatsen lager. Zwitserland blijft bovenaan staan, met een ruime voorsprong op de VS. Mondiaal gezien kwam België aan het eind van 2013 op de derde plaats, met een gemiddeld bedrag aan netto financiële activa per hoofd van de bevolking van EUR 78.300. Naast België en Zwitserland staan er drie andere Europese landen in de top 10, namelijk Nederland, Zweden en het Verenigd Koninkrijk.

Verdeling rijkdom

Dit jaar heeft Allianz tevens voor het eerst de ontwikkeling van de verdeling van rijkdom binnen afzonderlijke landen onder de loep genomen met behulp van een "vermogensmatrix". De resultaten stemmen niet noodzakelijk overeen met de theorie van de steeds groter wordende ongelijkheid. In werkelijkheid zijn er namelijk meer onderzochte landen waar de verdeling van rijkdom in het algemeen niet veel is veranderd of zelfs is verbeterd in de afgelopen tien jaar. De meeste van die landen zijn opkomende economieën, met name in Latijns-Amerika. Niettemin werd in sommige grote landen als India en Rusland de tegenovergestelde ontwikkeling waargenomen, een situatie die vergelijkbaar is met die in de ontwikkelde economieën. Daar is in de meeste landen die door ons zijn onderzocht namelijk sprake van een achteruitgang, dat wil zeggen: het aandeel van de rijkdom die in handen is van de rijkste tien procent van de bevolking is opnieuw gegroeid. Nergens is deze ontwikkeling duidelijker dan in de VS. Daarbij dient echter te worden opgemerkt dat de ongelijkheid ook aanzienlijk is gegroeid in een aantal Europese landen (Frankrijk, Zwitserland, Ierland en Italië). Het lijkt erop dat wanneer de vermogensgroei na een crisis vertraagt, dit vooral mensen uit de lage en gemiddelde vermogenscategorieën zwaar treft. "De politieke implicaties zijn duidelijk: als je een gelijkere verdeling van rijkdom nastreeft, moet je niet de vermogensgroei beperken door belastingen en heffingen op te leggen, maar moet je er juist absoluut alles aan doen om vermogensgroei als geheel te stimuleren. Groei is de beste manier om sociale rechtvaardigheid te verwezenlijken", aldus Heise.

Een analyse op basis van mondiale vermogensklassen bevestigt dit heterogene beeld ¹. In 2013 woonden in de door ons onderzochte landen in totaal 912 miljoen mensen met een gemiddeld bedrag aan netto financiële activa. De groei van de mondiale middenklasse is bijzonder duidelijk als we kijken naar een langere periode: sinds de millenniumwisseling is het gedeelte van de bevolking dat in de mondiale vermogensmiddenklasse is terechtgekomen verdubbeld in Latijns-Amerika, bijna verdrievoudigd in Oost-Europa en verzevenvoudigd in Azië. Maar de snelle groei van de middenklasse is niet voor iedereen een succesverhaal. Met name in landen waarvan in de afgelopen jaren de schuldenlast aanzienlijk is toegenomen en waarvan de financiële activa door de crisis zwaar zijn getroffen zijn er nu minder mensen met een "groot vermogen" dan aan het begin van het millennium. In totaal zijn in de afgelopen paar jaar zo'n 65 miljoen mensen uit de "hoge vermogensklasse" gedegradeerd. De meest uitgesproken absolute verschuivingen in deze richting vonden plaats in de VS, Japan, Frankrijk en Italië, allemaal landen waar de verdeling van rijkdom binnen het land zelf eveneens aanzienlijk "minder gelijk" is geworden.

Het aantal leden van de "lage vermogensklasse" (gemiddelde netto financiële activa per hoofd van de bevolking van minder dan EUR 5300) is in de afgelopen jaren relatief constant gebleven, ongeveer 3,5 miljard mensen. Dit is echter voornamelijk een neveneffect van de sterke bevolkingsgroei. Als voor deze natuurlijke toename wordt gecorrigeerd, blijkt dat er wel degelijk sprake is van aanzienlijke vooruitgang: bijna een half miljard kreeg het voor elkaar om in de afgelopen 13 jaar op te klimmen naar de mondiale vermogensmiddenklasse. "Meer dan welke andere indicator duidt dit erop dat het wereldwijd steeds meer mensen lukt om deel te nemen aan de mondiale welvaart. Dus vanuit dit mondiale perspectief kan zeker niet worden gesteld dat de ongelijkheid toeneemt", aldus Heise.

¹ Zoals in voorgaande jaren worden in het "Global Wealth Report" van Allianz vermogensbezitters onderverdeeld in drie mondiale vermogensklassen. De mondiale vermogensmiddenklasse bevat alle individuen die een vermogen hebben tussen EUR 5300 en EUR 31.800.

Over Allianz in België

Via de makelaars in verzekeringen biedt Allianz in België een brede waaier producten en diensten voor particulieren, zelfstandigen, KMO's en grote ondernemingen in verzekeringen BOAR en Leven (Voorzorg en Beleggingen). Allianz Benelux N.V. bedient meer dan 900.000 klanten in België en Luxemburg, heeft ruim 1.000 medewerkers en 2,5 miljard euro brutopremie in 2013.

Noot voor de redactie

Voor meer informatie:

Allianz Benelux N.V.
Saskia Van de Vyver, woordvoerder
Tel: 02 214 67 38
E-mail: Saskia.vandevyver@allianz.be

